

**Preiļu Valsts ģimnāzijas
skolotājas Katrīnas Tarasovas**

Klases stundas

Preiļi

2011

1. septembra klases stunda

10. klase

Klases stunda 1.septembrī daudziem audzinātājiem ir ļoti ierasta un pašsaprotama, jo uz skolu atnāk tie paši skolēni un tā pati klase, kas tika audzināta pagājušajā mācību gadā. Savukārt ir arī tādi skolotāji, kuri ar 1. septembri kļūst par audzinātājiem pavisam jaunai klasei. Tā, piemēram, Preiļu Valsts ģimnāzijā 10. klase tiek nokomplektēta no skolēniem, kuri ir atnākuši no dažādu novadu skolām. Ne audzinātājs, ne skolēni savā starpā nav pazīstami. Protams, var būt skolēnu grupiņas, kas nāk no vienas skolas vai klases, tad tikai tie savā starpā droši komunicē, bet pārējiem vēl ir jāiepazīstas.

Skolēni ir ļoti dažādi. Kāds drošāks, kāds kautrīgāks. Ne katrs bez bailēm un pašpārliecināti var stāstīt par sevi, vieglāk ir izteikties par citiem. Tāpēc šī audzināšanas stunda neliek skolēniem samulst, jo par sevi informācija tiek sniegta tikai rakstiskā veidā.

Stundas tēma: Iepazīsimies.

Stundas mērķis: iepazīties ar saviem klasesbiedriem.

Nepieciešamie materiāli: A4 baltas papīra lapas (jebkurš mazāks izmērs, krāsainas lapas), rakstāmpiederumi.

Skolēnam sasniedzamais rezultāts:

- zina dažādas rakstura īpašības;
- prot izveidot papīra lidmašīnas;
- prot izteikties par sevi;
- prot auditoriju iepazīstināt ar citiem kursabiedriem;
- prot izdarīt secinājumus.

Darba formas un metodes: skolotāja stāstījums, praktisks darbs ar papīru (lidmašīnu veidošana), individuālais darbs, diskusija.

Stundas gaita:

Skolotāja darbība	Skolēna darbība
(5 minūtes)	
Skolotājs stundu ievada ar kādu izvēlētu dzejoli, pasaku, mītu, stāstījumu utt.	Skolēni klausās.
(5 minūtes)	
<i>Skolēni savu audzinātāju nepazīst, tāpēc tālāk seko skolotājas stāstījums, kura rezultātā audzinātāja auditoriju iepazīstina ar sevi.</i>	Skolēni klausās, iepazīst savu audzinātāju, ja nepieciešams uzdod papildus jautājumus.

<i>Ko stāstīt par sevi, katrs skolotājs var izvēlēties pats pēc saviem ieskatiem.</i>	
(2 minūtes)	
Skolotāja vēlas iepazīties ar savu klasi, kā arī aicina skolēnus iepazīties vienam ar otru. Skolotāja izdala katram skolēnam baltu papīra A4 (var mazāku) formāta lapu.	Skolēni saņem lapu.
(4 minūtes)	
Aicina skolēnus uz saņemtās lapas uzrakstīt sekojošu informāciju par sevi: vārdu, skolu, kurā mācījās, savu vislabāko īpašību, vismīļāko nodarbošanos, ja kāds vēlas pateikt kaut ko vairāk, droši var rakstīt. <i>(sarakstu var arī papildināt)</i> Paskaidro, ka lapu var pēc saviem ieskatiem noformēt (rakstam kā gribam un kur gribam).	Uz saņemtās lapas sniedz nepieciešamo informāciju par sevi. Neskaidrību gadījumā uzdod jautājumus.
(3 minūtes)	
<i>Kad lielākā daļa jau ir pabeigusi rakstīt, skolotāja aicina no dotās lapas izveidot papīra lidmašīnu. Ja nepieciešams atgādina, parāda kā to darīt.</i>	Skolēni veido papīra lidmašīnas.
(1 minūte)	
Skolotāja lūdz skolēnus piecelties un palaist savu lidmašīnu brīvā lidojumā pa klasi.	Skolēni palaiž savas lidmašīnas.
(1 minūte)	
Paskaidro, ka katrs sev tuvumā redz kādu nosēdušos lidmašīnu, tagad to lidmašīnu ir jāpaceļ un jāatver vaļā.	Skolēni paceļ un atver vaļā lidmašīnu.
(10 minūtes)	
Skolotāja paskaidro, ka pie katra ir nolaidies kāds no jaunajiem klasesbiedriem un ļoti vēlas, lai viņu atšifrē. Lūdz katram izlasīt saņemto informāciju, savukārt informācijas īpašniekam kaut kā noreagēt (pasmaidīt, pamāt, pabļaut, pakomentēt utt.). <i>Sāk vai nu tas kurš vēlas, vai tas, kuru uzaicina skolotāja un turpina tas skolēns, kurš bija lidmašīnas autors.</i>	Skolēni lasa un savukārt citi atsaucas uz informāciju.
(5 minūtes)	

<p>Skolotāja ar jautājumu palīdzību mēģina izdarīt secinājumus un apkopot iegūto informāciju.</p> <p>Piemēram: Cik klasē zēnu, cik meiteņu? Kādi zēnu un meiteņu vārdi klasē ir biežāk sastopami? Cik ir Līgu un cik ir Jāņu? No cik dažādām skolām esat sanākuši? No kuras skolas visvairāk? Kāda ir vislabākā rakstura īpašība, kas piemīt klasesbiedriem? Utt. viss atkarīgs no tā, cik ir laika un kāda ir saņemtā informācija.</p>	<p>Skolēni mēģina atbildēt uz skolotājas jautājumiem, ja nepieciešams diskutē un izsaka savas domas.</p> <p><i>Skolēniem var veidoties arī savi jautājumi.</i></p>
<p>(4 minūtes)</p>	
<p>Apsveic ar pirmo kopīgi pavadīto stundu. Saka, ka iepazīšanās turpināsies veselus trīs gadus. „Mēģināsim labāk iepazīt ne tikai savus klasesbiedrus, bet arī sevi pašu.”</p> <p>Ja ir informatīva rakstura jautājumi, kas jāpasaka, skolotājs atlikušajā laikā pasaka svarīgāko.</p> <p>Papīra lidmašīnas skolotāja aicina atstāt klasē, lai uzglabātu vēlākām atmiņām.</p>	<p>Skolēni aplaudē viens otram un paši sev.</p> <p>Skolēni klausās, ja vajag piefiksē.</p>

Tēmas padziļināšana: dzimšanas dienas, vārda dienas datumu, horoskopa zīmju noskaidrošana utt.

Vērtēšana: atbildot uz jautājumiem skolēni izdara secinājumus un vērtējumu par savu klasi.

Skolotāja pašvērtējums: skolotājs izdara secinājums par stundas mērķa sasniegšanu, izmantoto metožu lietderību un efektivitāti, par laika sadalījumu, par to, kas izdevās un kādas problēmas radās stundas gaitā.

11. klase

Klase jau ir pazīstama, skolēni kopā mācījās veselu gadu, ir iepazinuši viens otru, bet atkal klāt ir pirmais septembris.

Stundas tēma: Mana vasara un jaunais mācību gads.

Stundas mērķis: sadarbības prasmju attīstīšana.

Nepieciešamie materiāli: divas A3 krāsainas lapas, flomāsteri, pildspalvas, A5 lapas un aplokšnes.

Skolēnam sasniedzamais rezultāts:

- prot sadarboties;
- prot saprast savus klasesbiedrus no viena uzrakstītā vārda;
- prot būt radoši.

Darba formas un metodes: skolotāja stāstījums, individuālais darbs, darbs grupā, diskusija.

Stundas gaita:

Skolotāja darbība	Skolēna darbība
(5 minūtes)	
Skolotājs stundu ievada ar kādu izvēlētu dzejoli, pasaku, mītu, stāstījumu utt.	Skolēni klausās.
(5 minūtes)	
Skolotājs apsveic klasi ar otro 1.septembri tādā pašā sastāvā (<i>protams, ja nekas nav mainījies</i>). Iepriecina ar to, ka viņi ir vidusskolnieka dzīves ceļa vidusposmā, kad pamatskolas gadi jau ir paskrējusi, bet par eksāmeniem vēl var nedomāt. Šis gads ir jāizbauda, bet protams, neizmirst arī par mācīšanos, jo ielaisto pēc tam ir grūti atgūt. <i>Skolotājs stāstījumu var pilnveidot pēc saviem ieskatiem, atkarībā no klases un situācijas.</i>	Skolēni klausās, izsaka savas domas, iebildumus, piebildes. Pasmejas par kādu asprātīgu joku.
(5 minūtes)	
Tā kā tā bija pirmā vasara vidusskolnieka lomā un priekšā jauns mācību gads, tad skolotāja vērš uzmanību uz plakātiem, kas ir pielikti pie tāfeles. Uz katra plakāta ir sava tēma: „Mana vasara” un „Jaunā mācību gada sveiciens”. Skolotāja aicina visiem kopīgi uzrakstīt (2. dabas kursa) vasaras stāstu vienā teikumā.	Skolēni redz uzliktos plakātus.

Skolotāja lūdz pa vienam nākt pie tāfeles un uzrakstīt tikai vienu vārdu. <i>Uz galda stāv dažādu krāsu flomāsteri un katrs pēc savām sajūtām izvēlas to krāsu, kura vislabāk dotajā mirklī patīk. Ja klase ir maza var rakstīt vairākus vārdus uzreiz, vai simboliski veikt trīs apļus.</i>	Skolēni nāk pa vienam pie tāfeles, izvēlas rakstāmo un uzraksta vārdu.
(1 minūte)	
Kad uzrakstīts pirmais stāsts, skolotāja nolasa kāda tad bija pagājusī vasara (<i>Pielikums nr.1</i>).	Skolēni smaida. Valda patīkamas emocijas. Ja nepieciešams komentē savu uzrakstīto.
(5 minūtes)	
Tagad skolotāja aicina visiem kopīgi uzrakstīt (<i>2. dabas kursa</i>) jaunā mācību gada sveicienu. Līdzīgi kā iepriekš, skolotāja lūdz pa vienam nākt pie tāfeles un uzrakstīt tikai vienu vārdu.	Skolēni pa vienam nāk pie tāfeles un uzraksta katrs vienu vārdu jaunajam mācību gadam.
(1 minūte)	
Skolotāja nolasa jaunā mācību gada sveicienu, kas ir domāts visai klasei kopā (<i>Pielikums nr.2</i>).	Skolēni klausās, smaida, smejas.
(3 minūtes)	
Seko skolotājas komentārs. Tik pat saliedēti, draudzīgi, mīļi un atsaucīgi, saprotot vienam otru tikai no viena vārda, ir jāizdzīvo jaunais mācību gads. Plakāti visu gadu būs pielikti klasē pie ziņojumu dēļa, ja nu kādam gribās atsaukt atmiņā kādu vasaras piedzīvojumu, tad jāpieiet pie „vasaras plakāta”, bet ja kādam kļūst skumji, tad jāpalasa jaunā mācību gada sveiciens.	Skolēni klausās un apstiprina skolotājas teikto.
(1 minūte)	
Pēc sava komentāra skolotāja katram skolēnam izdala aploksni un A5 lapu, ja nepieciešams arī pildspalvu.	Skolēni saņem materiālus.
(10 minūtes)	
Ar jaunu mācību gadu ir arī jaunas apņemšanās. Skolotāja lūdz padomāt un katram skolēnam uz iedotās lapas uzrakstīt novēlējumu sev jaunajā mācību gadā. (<i>Ko darīšu, ko nedarīšu, ko vēlos sasniegt, kāds mazs noslēpums, varbūt kāda atzišanās, kā mainīšos.. – šie vārdi varētu palīdzēt skolēniem saprast, kas ir jāraksta.</i>)	Skolēni klusās, neskaidrību gadījumā uzdod jautājumus.

<p>Kad būs uzrakstīts, tad lapu jāsaloka jāieliek aploksnē, aploksni jāaizlīmē un uz aploksnē jāuzraksta savs vārds.</p> <p>Rakstām.</p> <p><i>Ja kāds pabeidz ātrāk, tad mazliet pasēž un pagaida pārējos.</i></p>	<p>Skolēni raksta. Kurš uzraksta, ieliek aploksnē, aploksni aizlīmē un paraksta.</p>
<p>(4 minūtes)</p>	
<p>Skolotāja lūdz aploksnē nodot. Paskaidro, ka aploksnē tiks saglabātas līdz mācību gada beigām. Bet mācību gada beigās katram būs iespēja atvērt un izlasīt, ko bija rakstījis pirmajā septembrī, un, protams, izdarīt arī secinājumus.</p> <p>Ja ir informatīva rakstura jautājumi, kas jāpasaka, skolotājs atlikušajā laikā pasaka svarīgāko.</p>	<p>Skolēni nodod aploksnē.</p> <p>Skolēni klausās, ja vajag piefiksē.</p>

Tēmas padziļināšana: rakstīt vienu lielu pasaku par konkrētu tēmu, neredzot, ko ir uzrakstījis iepriekšējais klasesbiedrs.

Vērtēšana: skolēniem ir iespēja novērtēt visiem kopīgi paveikto darbu, izanalizēt vai ir sanākuši teikumi ar kādu domu, vai neviens vārds nav lieks, vai varbūt kāda vārda vietā labāk iederētos cits.

Skolotāja pašvērtējums: skolotājs izdara secinājums par stundas mērķa sasniegšanu, izmantoto metožu lietderību un efektivitāti, par laika sadalījumu, par to, kas izdevās un kādas problēmas radās stundas gaitā.

12. klase

Laiks sākt atvadīties. Pēdējais gads kopā, pēdējais pirmais septembris šādā sastāvā, pēdējais pirmais septembris vidusskolnieka un vispār skolnieka dzīvē. Nākošajā gadā sāksies septembris studenta lomā. Šī loma ir pavisam savādāka.

Stundas tēma: manas vasaras spilgtākais notikums, novēlējums sev un klasei visnopietnākajā skolas gadā.

Stundas mērķis: likt skolēniem aizdomāties par šī gada prioritātēm.

Nepieciešamie materiāli: viens liels krāsains dzijas kamols.

Skolēnam sasniedzamais rezultāts:

- prot sadarboties;
- prot izteikt savas domas;
- prot uz klausīt citus.
- prot būt veikls un asprātīgs.

Darba formas un metodes: skolotāja stāstījums, darbs grupā, darbs pāros.

Stundas gaita:

Skolotāja darbība	Skolēna darbība
(2 minūtes)	
Skolotājs stundu ievada ar kādu izvēlētu dzejoli, pasaku, mītu, stāstījumu utt.	Skolēni klausās.
(3 minūtes)	
Skolotāja sveic savu klasi kārtējā pirmajā septembrī, bet liek aizdomāties, ka šis ir pēdējais pirmais septembris skolnieka lomā, nākošajā gadā būs studenta pirmais septembris, kas ļoti, ļoti atšķiras no skolēna septembra. Nevajadzēs sēdēt vienā klasē, šādā mazā sastāvā un priekšā nestāvēs klases audzinātājs. <i>Skolotājs stāstījumu var pilnveidot pēc saviem ieskatiem, atkarībā no klases un situācijas.</i>	Skolēni klausās, izsaka savas domas, pārdomā skolotājas teikto.
(1 minūtes)	
Skolotāja aicina visus piecelties un izveidot vienu lielu apli.	Skolēni izveido apli.
(15 minūte)	

<p>Skolotāja arī iestājas aplī starp skolēniem un rokās paņem krāsaino kamolu. Paskaidro, ka tagad būs jāmet kamols kādam no saviem klasesbiedriem un jāpasaka savas skolēna vasaras spilgtākais piedzīvojums, ko noteikti nevarēs tik viegli aizmirst. Tam kuram met, kamols ir jāsaķer, jāpasaka savs vasaras piedzīvojums, un kamols atkal jāmet citam klasesbiedram un tā kamēr katrs ir izteicies. Bet kamols ir jāmet tā ka daļa diega ir jāpatur pie sevis.</p> <p>Skolotāja pabrīdina, ka jābūt aktīviem, veikliem un atraktīviem, labāk mest tā, lai kamols nenokrīt zemē (<i>Tā, protams, nekad nenotiks</i>).</p> <p>Skolotāja sāk pirmā. Saka savu vasaras piedzīvojumu, tur diega galu un met kādam kamolu.</p>	<p>Skolēni noklausās, ja ko nesaprata pārjautā.</p> <p>Pirmais skolēns no skolotājas saņem kamolu, saka savu vasaras piedzīvojumu, turot diega daļu met kamolu tālāk. Kamolu met tik ilgi kamēr katrs ir izteicies un katram rokās ir diegs. (<i>Skolotājai diega gals, bet kādam no skolēniem kamols</i>)</p>
<p>JĀIZVEIDOJAS ZIRNEKĻA TĪKLAM (<i>Pielikums nr.3</i>)</p>	
<p>(15 minūtes)</p>	
<p>Skolotāja paskaidro, ka šis gads būs kā zirnekļu tīkls, viss sapīts ar dažādiem notikumiem un pārbaudījumiem, vislielākie pārbaudījumi būs eksāmeni. Tagad visiem kopā zirnekļu tīkls ir jāatšķetina. Metam kamolu atpakaļ, bet pretī sakot kādu novēlējumu sev un klasei. Saprotam, ka lai atšķetinātu jāmet tam, kurš kamolu bija metis un diega gals ir jāatlaiž un kamols jāsāk tīt. Kamolam ir jānonāk līdz skolotājai.</p>	<p>Skolēnos valda emocijas – kā tagad atšķetināt. Saka novēlējumu un met kamolu atpakaļ, met tik ilgi kamēr kamols nonāk līdz skolotājai.</p> <p>Skolēni saprot, ka grūtības sākas tad, ja kamols bija nokritis. Valda patīkamas emocijas.</p>
<p>(4 minūtes)</p>	
<p>Kad kamols ir pie skolotājas, skolotāja pasaka novēlējumu sev un klasei. Paskaidro, ka līdzīgi kā ar šo zirnekļu tīklu arī ar visām grūtībām būs jātiek galā. Un kā redzat, ja viens otram palīdzēsiet, stāvēsiet plecu pie pleca atradīsiet kur zirneklīša ceļam ir sākums.</p> <p>Ja ir informatīva rakstura jautājumi, kas jāpasaka, skolotājs atlikušajā laikā pasaka svarīgāko.</p>	<p>Skolēni klausās.</p> <p>Piefiksē svarīgāko.</p>

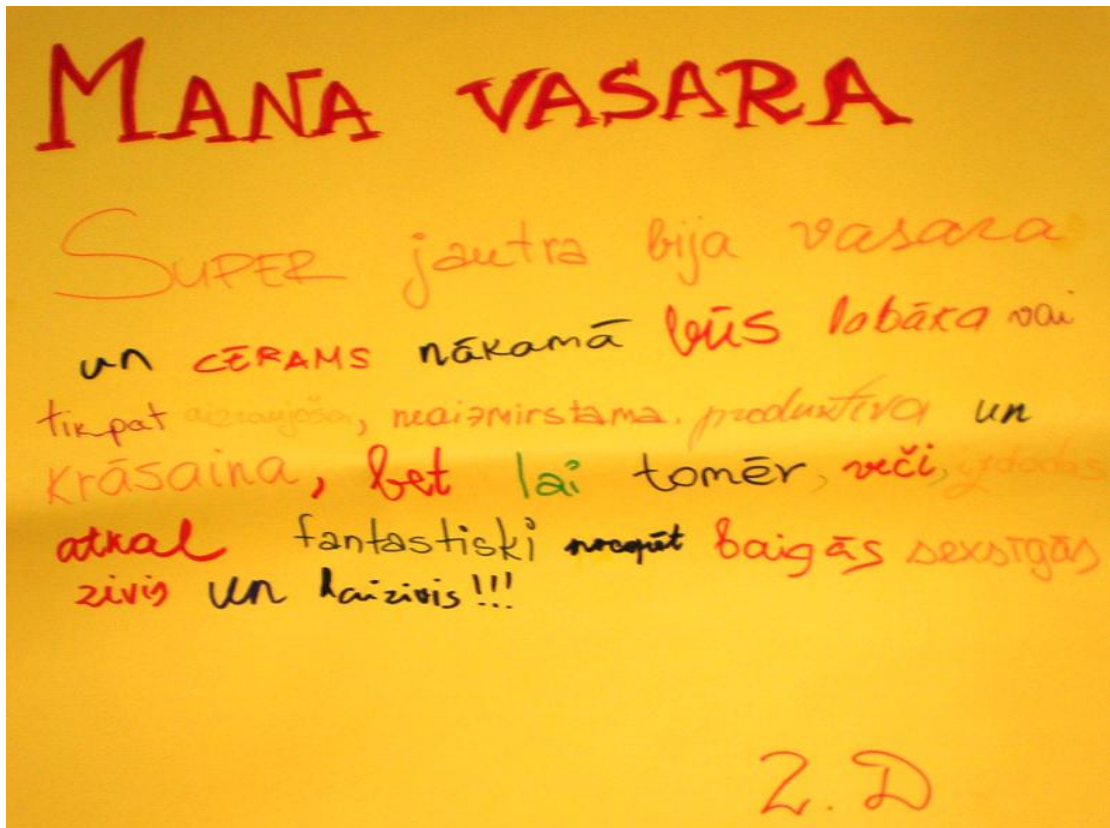
Tēmas padziļināšana: uzrakstīt galvenās atziņas pēc dzirdētajiem novēlējumiem.

Vērtēšana: skolēni var iepazīt un salīdzināt brīvā laika pavadīšanas iespējas, kā arī izanalizēt svarīgākos uzdevumus šim jaunajam mācību gadam.

Skolotāja pašvērtējums: skolotājs izdara secinājums par stundas mērķa sasniegšanu, izmantoto metožu lietderību un efektivitāti, par laika sadalījumu, par to, kas izdevās un kādas problēmas radās stundas gaitā.

Pielikums

Pielikums nr.1

Pielikums nr.2

